

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Judecător: S. Papuha
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc

Dosarul nr. 2ra-449/18

DECIZIE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Iuliana Oprea, Dumitru Visternicean
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Plîngău Zinaida prin intermediul avocatului Doina Ioana Străisteanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, cu privire la recunoașterea bunurilor ca proprietate comună în devălmășie, partajarea averii comune în devălmășie și cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Măria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea bunului proprietate personală, evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de folosință asupra bunului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Plîngău Zinaida, admis apelul declarat de Plîngău Maria și a fost casată parțial hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015,

c o n s t a ț ă :

La 10 februarie 2014, Plîngău Zinaida s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiile auxiliare (saraiul și garajul) din str. X nr.x mun. Chișinău ca proprietate comună în devălmășie a Mariei Plîngău și soțului său, Plîngău Simion, decedat la xx xxxxxxxx XXXX, partajarea averii comune a Mariei Plîngău și a soțului Plîngău Simion cu atribuirea fiecăruia câte 1/2 cotă parte ideală din toate bunurile litigioase, transmiterea în proprietate Mariei Plîngău - locuința x din str. X x mun. Chișinău și automobilul de modelul „X Y” cu numărul de înmatriculare X XX yyy în valoare totală de xxxx lei, transmiterea Zinaidei Plîngău în proprietate lotul de pământ aferent cu suprafața

de 208,25 m.p., casa de locuit de pe acest lot cu suprafața de 67,2 m.p., construcțiile accesorii (garajul și șura) - valoarea totală a cărora constituie – xxxx lei, încasarea din contul Zinaidei Plîngău în beneficiul Mariei Plîngău recompensa pentru diferența de cost al bunurilor imobile partajate, și anume suma de xxxx lei (f.d.4-5, volumul I).

În motivarea acțiunii a indicat că, la xx xxxxxxxx XXXX, a decedat soțul său, Plîngău Simion, astfel împreună cu Plîngău Simion au un copil fiica X Y, născută la xx.xx.xxxx.

Precizează că Plîngău Simion, în perioada xx.xx.XXXX - 05.05.2011, s-a aflat în căsătorie cu pârâta Plîngău Maria, astfel în timpul căsătoriei cu aceasta, soțul său Plîngău Simion a construit împreună o casă de locuit amplasată pe str. X nr.x mun. Chișinău cu suprafața totală de 67.2 m.p. și două construcții accesorii: garajul cu suprafața de 18,2 m.p. și sărai cu suprafața de 21,8 m.p. ce se confirmă prin decizia Primăriei mun. Chișinău cu nr. 20/49-4 din 08.08.1996, cu privire la aprobarea procesului-verbal referitor la recepționarea casei particulare de locuit de pe str. X nr. x pe numele Braga-Plîngău Măria, costul de inventariere a căreia constituie – xxxx lei.

Afirmă că soțul său Plîngău Simion împreună cu Plîngău Maria, conform contractului de vânzare-cumpărare cu nr.8854 din 21.09.2005 au procurat apartamentul nr.x din str. X nr. y mun. Chișinău, costul căruia constituie conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 8854 din 21.09.2005 - 263062 lei, un automobil de modelul „X Y”, anul de producere 1992, cu numărul de înmatriculare X XX yyy, costul căreia conform Raportului de evaluare cu nr. 0340555 din 01.10.2013 constituie - xxxx lei, astfel valoarea totală a acestor bunuri succesoriale constituie - xxxx lei, din care 1/2 cotă parte constituie - xxxx lei.

La 06 februarie 2014, Plîngău Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Plîngău Zinaida cu privire la evacuarea Zinaidei Plîngău din casa personală din str. X nr.4, cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx, obligarea pârâtei de a nu-i crea obstacole în folosirea casei proprietate privată, cu eliberarea setului de chei la intrările de acces și încasarea din contul pârâtei a cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă (f.d.6-8, volumul II).

În motivarea acțiunii a indicat că a dobândit bunurile imobile din str. X nr. y în anul 1984, prin contractul de donație din data de 31 octombrie 1984 prin care Pascal Elena și Pascal Victor, i-au donat imobilul compus din teren cu nr. cadastral: xxxxxxxxxxxx, cu suprafața de 0,02 ha, casă de locuit individuală cu nr. cadastral: xxxxxxxxxxxx, construcție accesorie cu nr. cadastral: xxxxxxxx.xxxxx și construcție accesorie cu nr. cadastral: xxxxxxxxxxxx.

Specifică că Plîngău Zinaida este un fost chiriaș care demult nu a mai achitat plata pentru chirie și care refuză să părăsească de bună voie casa, ce îi aparține ei, unde își are domiciliul, informând-o de nenumărate ori verbal și în scris, însă pârâta refuză să părăsească locuința și mai mult continuă să se folosească abuziv de lucrurile personale care deja o parte au fost transportate în

direcții necunoscute.

La 05 martie 2014, Plîngău Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la declararea apartamentului nr.xx din bd. X x, cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx.xxx proprietate personală a lui Plîngău Maria (f.d.42-45, volumul I).

În motivarea acțiunii a indicat că s-a căsătorit cu Plîngău Simion la data de xx xxxxxx XXXX, căsătoria respectivă a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din data de 13 aprilie 2011.

Precizează că din anul 1994 n-au mai locuit împreună cu Plîngău Simion, ulterior, ea a plecat peste hotarele Republicii Moldova la muncă, în Italia, din anul 1994 nu au mai dus gospodărie în comun, trăindu-și viața separat, Plîngău Simion conviețuind cu altă femeie cu care avea și un copil minor, X Y.

Explică că Plîngău Simion a decedat, la 16 februarie 2013, succesor devenind Plîngău Zinaida, prin certificatul de calitate de moștenitor, iar, în anul 2005, ea a revenit din Italia și având intenția de a-și conserva un anumit capital, din banii munciți în Italia, a căutat un apartament pentru a-1 procura, astfel, la 21 septembrie 2005, a procurat din surse personale apartamentul nr. xx din bd. X x, fără participarea soțului, care figura doar în acte, acesta neprezentându-se nici la notar, nici la oricare altă autoritate de stat.

Argumentează că, la 21 septembrie 2005, de către notarul Tamara Chigaian, a fost autentificat contractul de vânzare-cumpărare al apartamentului litigios, în contract este stabilit că, în fața notarului s-au prezentat doar Plîngău Maria și vânzătorul Neculiseanu Galina, fără prezența lui Plîngău Simion.

Mai indică că a transferat din Italia către Republica Moldova suma de xxxx euro, prin transfer bancar, întocmit, la 12 august 2005, totodată, respectivul cont bancar a fost suplinit cu xxxx euro, la 02 septembrie 2005, iar, la data de 21 septembrie 2005, în ziua procurării apartamentului nr. xx, de pe contul său personal a fost extrasă suma de xxxx (xxxx) euro, ulterior acești bani au fost transmiși vânzătorului în contul procurării apartamentului menționat.

Afirmă că având intenția de a procura un imobil, s-a pregătit din timp și a calculat că va fi nevoită să mai împrumute bani, astfel, la 25 mai 2005, a împrumutat de la Tihon Ana suma de xxxx euro, iar, la 15 iunie 2005, suma de xxxx euro de la Gologan Tamara, întocmind recipisele respective.

Menționează că vânzătorul apartamentului x, Neculiseanu Galina, a confirmat că relațiile de vânzare-cumpărare s-au petrecut exclusiv între ea și Plîngău Maria, iar cea care a transmis suma totală de bani cu scopul de a procura imobilul sus indicat, a fost Plîngău Maria, în acest sens fiind întocmită recipisa din 21 septembrie 2005, ziua vânzării, astfel tranzacția respectivă a fost înregistrată a doua zi, la 22 septembrie 2005, la OCT Chișinău, iar faptul că în registrul bunurilor imobile a fost înscris și Plîngău Simion este o prezumție pură, ce este răsturnată de circumstanțele de fapt și actele doveditoare anexate la cerere.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28

mai 2014 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani (f.d.19, volumul II).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Plîngău împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și cauza civilă la cererea de chemare în judecată Mariei Plîngău împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la declararea apartamentului proprietate personală s-au conexas într-un singur proces (f.d.133, volumul I).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2014 cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Plîngău împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la evacuarea din casa de locuit proprietate privată, înlăturarea obstacolelor în folosirea casei de locuit privată și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a conexas cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată Zinaidei Plîngău împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea casei de locuit proprietate comună în devălmășie (f.d.25-26, volumul II).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 (f.d.50, f.d.56-58, volumul II):

S-a respins acțiunea depusă de Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiile auxiliare (saraiul și garajul) din str. X nr.x mun. Chișinău ca proprietate comună în devălmășie a pârâtei Plîngău Maria și soțului său, Plîngău Simion, decedat la xx xxxxxxxx XXXX, partajarea averii comune a pârâtei Plîngău Măria și a soțului Plîngău Simion cu atribuirea fiecăruia a câte 1/2 cotă parte ideală din toate bunurile litigioase, transmiterea în proprietate Mariei Plîngău locuința nr. x din str. X x mun. Chișinău și automobilul de modelul „X” cu numărul de înmatriculare X XX XXX în valoare totală de x lei, transmiterea Zinaidei Plîngău în proprietate lotul de pământ aferent cu suprafața de 208,25 m.p., casa de locuit de pe acest lot cu suprafața de 67,2 m.p., construcțiile accesorii (garajul și șura) - valoarea totală a căroră constituie – xxxx lei, încasarea din contul Zinaidei Plîngău în beneficiul Măriei Plîngău recompensa pentru diferența de cost al bunurilor imobile partajate, și anume suma de xxxx lei, ca fiind neîntemeiată;

S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Plîngău Maria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la declararea apartamentului nr. xx, din bd. X x, cu nr. cadastral: xxxxxxx.xxx.xx.xxx proprietate personală a Mariei Plîngău, ca fiind neîntemeiată;

S-a admis cererea de chemare în judecată, înaintată de către Plîngău Maria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la evacuare. S-a dispus evacuarea cet. Plîngău Zinaida din casa nr. x din str. X, cu nr. cadastral: xxxxxxxxxxxx. S-a obligat Plîngău Zinaida de a nu-i crea obstacole în folosirea casei proprietate privată a lui Plîngău Măria. S-a încasat din contul lui Plîngău Zinaida, în beneficiul lui Plîngău Măria cheltuielile de judecată în sumă de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 s-a respins apelul

declarat de Plîngău Zinaida, s-a admis apelul declarat de Plîngău Măria, s-a casat parțial hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Plîngău Maria către Plîngău Zinaida privind declararea apartamentului nr. x din bd. X x, mun. Chișinău proprietate personală a Mariei Plîngău și în această parte s-a emis o hotărâre nouă prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Maria către Plîngău Zinaida și s-a recunoscut apartamentul nr. x din bd. X x, mun. Chișinău, proprietate personală a Mariei Plîngău. În rest, hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, s-a menținut (f.d.185, f.d.186-195, volumul II).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 27 aprilie 2017, în termenul prevăzut de lege, Plîngău Zinaida prin intermediul avocatului Doina Ioana Străisteanu (mandatul nr. 0957354, f.d.198, volumul II) a declarat recurs, completat la 02 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 și a hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate de Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie și partajarea averii comune.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, au apreciat probele arbitrar, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La 14 martie 2018, intimata Plîngău Maria a prezentat referință, iar, la 29 martie 2018, referință suplimentară pe marginea recursului depus de Plîngău Zinaida, solicitând respingerea acestuia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445, alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele dosarului administrate în prezenta cauză reiese că, la xx xxxxxx XXXX, s-a înregistrat căsătoria dintre Plîngău Simion și Braga (Plîngău) Maria (f.d. 12 vol. I), însă prin hotărârea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 13 aprilie 2011, s-a desfăcut căsătoria dintre aceștia.

Ulterior, la 17 martie 2012, s-a înregistrat căsătoria între Plîngău Simion și Plîngău Zinaida (f.d. 7 vol. I), astfel aceștia au un copilul comun, X Y (f.d. 8

vol. I), însă prin certificatul de deces nr. X, s-a constatat decesul lui Plîngău Simion la xx xxxxxxxxxx XXXX (f.d. 9 vol. I).

Conform art. 371 alin. (1) și (2) Cod Civil al RM, bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

Potrivit art. 372 alin. (1) din același cod, bunurile care au aparținut soților înainte de încheierea căsătoriei, precum și cele dobândite de ei în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație, prin moștenire sau în alt mod cu titlu gratuit, sînt proprietatea exclusivă a soțului căruia i-a aparținut sau care le-a dobîndit.

Prevederi similare sunt stipulate și la art. 19, 20, 25 și 26 din Codul Familiei al RM.

Cu trimitere la prevederile normelor legale citate *supra*, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de apel cu privire la netemeinicia pretențiilor reclamantei/recurente Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pămînt, casei de locuit și construcțiile auxiliare (saraiul și garajul) din str. X nr.x mun. Chișinău ca proprietate comună în devălmășie a pârâtei Plîngău Maria și soțului său, Plîngău Simion, decedat la xx xxxxxxxxxx XXXX, or, la caz instanța de apel corect a aplicat prevederile art. 372 alin. (1) Cod Civil al RM și a reținut că bunurile imobile menționate reprezintă proprietate exclusivă a lui Plîngău Maria.

În acest sens, instanța de recurs menționează că prin contractul de donație din 31 octombrie 1984, Pascal Elena și Pascal Victor, în calitate de donatori și Braga (Plîngău) Maria, în calitate de donatar, ultima a primit cu titlu gratuit de la donatori imobilul amplasat pe str. X nr. x, amplasat pe terenul cu suprafața totală de 209 m.p.(f.d. 12 vol. II).

Totodată, prin decizia Primăriei nr. 20/49-4 din 08.08.1996 „cu privire la aprobarea procesului-verbal referitor la recepționarea casei de locuit particulare de pe str. X nr. x pe numele lui Braga-Plîngău Maria”, s-a aprobat actul de primire în exploatare a casei de locuit enunțate, s-a legiferat casa de locuit particulară lit. „A,, de pe str. X x, construită fără autorizare, suprafața totală de 48, 6 m.p., suprafața locativă 31, 9 m.p., inclusiv și saraiul cu suprafața de 18, 2 m.p. și șura de 21, 8 m.p, pe numele lui Maria Braga-Plîngău și s-a stabilit pentru deservirea și exploatarea casei de locuit menționate, lotul de pămînt cu suprafața de 208, 25 m.p (f.d. 14 vol. I).

Astfel, în temeiul deciziei Primăriei din 08.08.1996, a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxxxxxx, pe numele lui Braga-Plîngău Maria, asupra 0,2 ha, adresa lotului mun. Chișinău str. X x (f.d. 11 vol. II).

Iar, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, se atestă că în temeiul actelor enumerate, a fost înregistrat la 22 februarie 2002, dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile după Plîngău Maria (f.d. 10 vol. II).

Respectiv, raportând prevederilor normelor legale citate la circumstanțele ce se atestă prin înscrisurile enunțate, instanța ajunge la concluzia că bunurile imobile au fost dobândite de către Plîngău Maria cu titlu gratuit până la încheierea căsătoriei cu Plîngău Simion, respectiv aceste bunuri nu se supun regimului proprietății comune în devălmășie a soților.

Deci, instanțele ierarhic inferioare întemeiat prin interpretarea corectă a normelor de drept material au ajuns la concluzia netemeiniciei pretențiilor reclamantei Plîngău Zinaida către Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiilor auxiliare (saraiul și garajul) din str. X nr.x mun. Chișinău ca proprietate comună în devălmășie a Mariei Plîngău și soțului său, Plîngău Simion.

În această ordine de idei, Colegiul consideră neîntemeiate argumentele recurente precum că contractul de donație din 31 octombrie 1984, a fost înregistrat la OCT Chișinău la 22 februarie 2002, în perioada când se afla în căsătorie cu Plîngău Simion și deci reprezintă proprietate comună în devălmășie al ambilor soți, or, cu trimitere la prevederile art. 214 alin. (1) Cod Civil al RM, Colegiul atestă că neînregistrarea actelor juridice care au ca obiect bunuri imobile are ca consecință inopozabilitatea actului față de terți, însă această formalitate nu afectează valabilitatea actului juridic, între părți actul juridic valabil încheiat produce efecte juridice, din care considerente, instanța de recurs reține că înregistrarea întârziată a bunurilor imobile de către Plîngău Maria nu îi schimbă regimul juridic a bunurilor dobândite cu titlu gratuit până la încheierea căsătoriei, acestea rămânând proprietatea exclusivă a lui Plîngău Maria.

Mai mult ca atât, în ipoteza în care Plîngău Maria a înregistrat actele juridice enunțate la 22 februarie 2002, adică în timpul căsătoriei și respectiv a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile litigioase, chiar și în acest caz bunurile au fost dobândite în timpul căsătoriei cu titlu gratuit și sunt aplicabile prevederile art. 372 alin. (1) Cod Civil al RM și deci aceste bunuri constituie proprietate exclusivă a lui Plîngău Maria.

La fel, instanța de recurs consideră lipsite de suport juridic și argumentele recurente precum că bunurile litigioase au fost obținute în baza deciziei Primăriei or. Chișinău din 08.08.1996 și a titlului deținătorului de teren în care sunt indicate numele Maria Braga-Plîngău respectiv aceasta confirmă faptul că era căsătorită cu Plîngău Simion și a obținut bunul în timpul căsătoriei, or după dobândirea bunurilor de către Plîngău Maria prin contractul de donație, pe numele acesteia au fost emise un șir de acte juridice întru legalizarea și administrarea bunurilor imobile, acte perfectate deja după înregistrarea căsătoriei cu Plîngău Simion, căsătorie ce a atras modificarea numelui de familie a acesteia, respectiv schimbarea numelui de familie nu schimbă temeiul și

momentul dobândirii bunurilor de către Plîngău Maria și în consecință a regimului juridic a bunurilor imobile.

Referitor la argumentele recurente precum că urmează a fi luat în considerație interesul superior al copilului minor X Y la constatarea prezumției proprietății în devălmășie asupra bunurilor litigioase, Colegiul reține că într-adevăr, în litigiile în care sunt implicați minorii urmează a fi examinate în detaliu circumstanțele cauzei și efectele unei eventuale hotărâri asupra intereselor acestora, însă în cauza dedusă judecătii, instanța de recurs reține că s-a constatat cu certitudine că bunurile imobile a căror partajare se solicită reprezintă proprietate exclusivă a Mariei Plîngău și o altă soluție ar constitui o ingerință gravă în dreptul de proprietate a acesteia asupra bunurilor litigioase.

În acest context, Colegiul relevă că dreptul de proprietate a Mariei Plîngău este reglementat și garantat și prin prisma normelor internaționale.

Astfel, conform art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului „orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

În cauza *Sporrong și Lonroth contra Suediei*, încă la 23 septembrie 1982, Curtea europeană a definit conținutul proiecției dreptului de proprietate în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1, enunțând în acest sens că orice persoană are dreptul la respectarea bunurilor sale, ceea ce semnifică împrejurarea că nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât în anumite condiții; la fel indică Curtea că prerogativele proprietarului de a se bucura de bunul său, de a-și exercita dorințele asupra bunului, fără nici o interferență din partea altor persoane sau a statului îi aparțin acestuia - proprietarului, iar limitarea proprietății se poate face doar prin lege și doar în anumite condiții expres prevăzute de legislație.

Prin dispozițiile cuprinse în art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la CEDO sunt protejate dreptul de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, toate celelalte drepturi reale principale și accesorii, precum și drepturile reale corespunzătoare drepturilor reale principale.

Deci, Maria Plîngău deținând dreptul de proprietate asupra bunurilor litigioase, încă din 31 octombrie 1984, dobândite în baza contractului de donație menționat, poate să dispună de acest drept după bunul său plac, acest drept fiind garantat de normele naționale și internaționale, respectiv indiferent de faptul dacă bunurile date au fost deținute în posesie și folosință de Plîngău Simion și Plîngău Zinaida sau de alte persoane, Plîngău Maria rămâne proprietara exclusivă a bunurilor date și se bucură de protecția drepturilor sale.

Aceleași argumente instanța le reține și asupra celor invocate de recurentă precum că aceasta și minora X Y sunt succesori legali a bunurile imobile de pe str. X x, or bunurile enunțate nu pot intra în masa succesorală a defunctului Plîngău Simion, odată ce acestea aparțin cu drept de proprietate exclusivă Mariei Plîngău.

Astfel, odată ce s-a constatat netemeinicia pretențiilor reclamantei Plîngău Zinaida privind recunoașterea bunurilor litigioase ca proprietate comună în devălmășie, instanța de recurs consideră că corect au fost respinse pretențiile accesorii cu privire la partajarea averii comune a Mariei Plîngău și a soțului Plîngău Simion cu atribuirea fiecăruia câte 1/2 cotă parte ideală din toate bunurile litigioase ca fiind unele neîntemeiate, cât și pretențiile reclamantei/recurente Plîngău Zinaida privind transmiterea în proprietate Mariei Plîngău - locuința x din str. X x mun. Chișinău și automobilul de modelul „X Y” cu numărul de înmatriculare X XX XXX în valoare totală de xxxx lei, transmiterea Zinaidei Plîngău în proprietate lotul de pământ aferent cu suprafața de 208,25 m.p., casa de locuit de pe acest lot cu suprafața de 67,2 m.p., construcțiile accesorii (garajul și șura) - valoarea totală a cărora constituie – xxxx lei, încasarea din contul Zinaidei Plîngău în beneficiul Mariei Plîngău recompensa pentru diferența de cost al bunurilor imobile partajate, și anume suma de xxxx lei, care reprezintă un mod de partajare a averii, propusă de Zinaida Plîngău.

În continuare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit a Curții Supreme de Justiție, consideră că instanța de apel legal și întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii înaintate de către Plîngău Maria către Zinaida Plîngău cu privire la evacuarea lui Plîngău Zinaida din casa nr. x din str. X, cu nr. cadastral: xxxxxxxxxxxxxx cu obligarea de a nu crea obstacole în folosirea casei proprietate privată a lui Plîngău Măria.

Potrivit art. 374 alin. (1) Cod Civil al RM, proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia.

În temeiul prevederilor normei legale citate, instanța reține că acțiunea menționată este conexă după obiect cu acțiunea înaintată de către Plîngău Zinaida, respectiv odată ce s-a constatat cu certitudine că bunul imobil, casa personală amplasată pe str. X nr.x, cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxx aparține cu drept de proprietate Mariei Plîngău, iar Plîngău Zinaida o deține în posesie și folosință la moment, ultima refuzând să predea bunul imobil proprietarul, chiar și în urma somației înaintate (f.d. 13 vol. II), respectiv acțiunea în revendicare a bunului imobil este una întemeiată și corect a fost admisă de către instanțele ierarhic inferioare.

În final, Colegiul reține drept întemeiată soluția instanței de apel care a admis acțiunea înaintată de către Plîngău Maria către Zinaida Plîngău cu privire la declararea apartamentului nr.41 din bd. X x, cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx.xxx proprietate personală a lui Plîngău Maria(f.d.42-45, volumul I), din următoarele considerente.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 aprilie 2011, prin care s-a desfășurat căsătoria încheiată la xx.xx.XXXX, între Plîngău Simion și Plîngău (Braga) Maria, s-a constatat printre altele, că din 1994, soții Plîngău Simion și Plîngău Maria nu locuiesc împreună, nu duc gospodărie comună, nu au buget comun, nu mențin relații conjugale.

Conform art. 123 alin. (2) CPC al RM, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

În temeiul normei legale citate, instanța de recurs reține că circumstanțele stabilite prin hotărîrea din 13 aprilie 2011, care a rămas irevocabilă prin neatacare, au puterea de lucru judecat și nu necesită dovedite, avînd caracter obligatoriu pentru toți subiecții de drept, mai mult că aceste circumstanțe au fost indicate de către Plîngău Simion la depunerea cererii de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei.

La fel, din materialele dosarului reiese că prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 8854 din 21 septembrie 2005, încheiat între Neculiseanu Galina, în calitate de vânzător și Plîngău Maria, în calitate de cumpărător, ultima a cumpărat apartamentul nr. x, situat în mun. Chișinău, bd. X x (f.d. 50 vol. I), astfel, la 22 septembrie 2005, în temeiul contractului enunțat, a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil dat, după Plîngău Maria și Plîngău Simion (f.d. 48 vol. I).

Astfel, Colegiul menționează cu trimitere la prevederile art. 371 alin. (1) și (2) Cod Civil al RM, că bunul dat într-adevăr a fost dobîndit de către Plîngău Maria prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 8854 din 21 septembrie 2005, în timpul căsătoriei și acesta se prezumă a fi proprietate în devălmășie a soților.

Însă, aici instanța de recurs reține că această prezumție stabilită de lege este una relativă, ce poate fi infirmată de orice parte interesată prin orice mijloc de probă.

Prezintă relevanță prevederile art. 20 alin. (5) Codul Familiei al RM, care indică că sunt proprietate în devălmășie a soților bunurile, care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei până în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat, care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobîndite de către el în perioada cât soții au dus gospodării separate proprietate a acestuia.

Deci, în temeiul celor indicate *supra*, Colegiul consideră corectă soluția instanței de apel care a constatat că bunul litigios deși a fost dobîndit în timpul căsătoriei, soții nu locuiau împreună, Plîngău Simion, ducînd o viață separată și gospodărie cu Plîngău Zinaida, iar sursele utilizate de Plîngău Maria au fost strict personale.

Or, într-adevăr din materialele administrate în prezenta cauză, reiese că prin carnetul beneficiarului BC „Banca Socială” SA, se confirmă că Plîngău Maria, la 18 august 2005, a transferat din Italia în Republica Moldova suma de xxxx euro, ulterior, la 02 septembrie 2005, același cont bancar a fost suplinit cu suma de xxxx euro (f.d. 52 vol. I).

Totodată, prin ordinul de plată eliberat de aceeași bancă, se confirmă că în ziua încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 8854, la 21 septembrie

2005, Maria Plîngău a extras de pe contul său suma de xxxx euro (f.d. 53 vol. I).

Iar, prin recipisele din 25 mai 2015 și 15 iunie 2015, se confirmă că Plîngău Maria a împrumutat de la Tihon Ana și Gologan Tamara suma de xxxx euro și xxxx euro respectiv (f.d. 54-55 vol. I).

Respectiv, pornind de la faptul că Plîngău Simion și Plîngău Maria, nu conviețuiesc împreună din 1994, nu au dus o gospodărie comună și nu au avut un buget comun și ținând cont că din înscrisurile enunțate reiese că suma de xxxx euro achitată de Plîngău Maria în contul procurării imobilului litigios, provin exclusiv de la aceasta, iar Plîngău Zinaida nu a prezentat careva probe care să ateste contrariul, instanța de recurs consideră că Plîngău Maria prin probe pertinente și concludente a răsturnat prezumția instituită de lege și deci, instanța de apel corect a declarat apartamentul nr. x, situat în mun. Chișinău, bd. X x proprietate personală a acesteia.

În această ordine de idei, instanța de recurs, cu referire la argumentele recurente care indică că acțiunea înaintată de către Plîngău Maria către Zinaida Plîngău cu privire la declararea apartamentului nr.x din bd. X x, cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx.xxx proprietate personală ca fiind una tardivă, le consideră ca fiind unele neîntemeiate și lipsite de un suport juridic.

Conform art. 315 alin. (2) și (3) din Codul civil, dreptul de proprietate este perpetuu. Dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.

Potrivit art. 316 alin. (1) și (2) din Codul civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat.

Astfel, reieșind din prevederile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit a Curții Supreme de Justiție reține că dreptul de proprietate este imprescriptibil, prescripția extinctivă neaplecându-se dreptului la acțiune privitor la drepturile de proprietate.

Cu trimitere la cele reținute, Colegiul consideră că a dat răspuns la toate argumentele esențiale invocate în cererea de recurs, însă cu referire la celelalte argumente invocate, Colegiul atestă că aceste sunt lipsite de un suport juridic și probator și sunt unele neîntemeiate.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (*cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994*).

CEDO reiterează că, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61, seria A nr. 288*).

În concluzie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 este una legală și întemeiată și urmează a fi menținută.

Față de cele ce preced și având în vedere că concluzia instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele invocate în cererea de recurs, poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Plîngău Zinaida prin intermediul avocatului Doina Ioana Străisteanu.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, cu privire la recunoașterea bunurilor ca proprietate comună în devălmășie, partajarea averii comune în devălmășie și cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Măria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea bunului proprietate personală, evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de folosință asupra bunului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Iuliana Oprea

Dumitru Visternicean

Mariana Pitic

Ion Druță